

ZÁKON

ze dne ... 2019,

kterým se mění zákon č. 114/1995 Sb., o vnitrozemské plavbě, ve znění pozdějších předpisů

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

Změna zákona o vnitrozemské plavbě

Čl. I

Zákon č. 114/1995 Sb., o vnitrozemské plavbě, ve znění zákona č. 358/1999 Sb., zákona č. 254/2001 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 118/2004 Sb., zákona č. 327/2005 Sb., zákona č. 342/2006 Sb., zákona č. 186/2006 Sb., zákona č. 124/2008 Sb., zákona č. 309/2008 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 187/2014 Sb., zákona č. 250/2014 Sb., zákona č. 183/2017 Sb., zákona 225/2017 Sb., zákona č. 292/2017 Sb. a zákona č. 135/2019 Sb. se mění takto:

1. V příloze č. 2 části 2 se písmeno e) zrušuje.

Dosavadní písmeno f) se označuje jako písmeno e).

ČÁST DRUHÁ

Účinnost

Čl. II

Tento zákon nabývá účinnosti patnáctým dnem po jeho vyhlášení.

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

I. OBECNÁ ČÁST

a) Zhodnocení platného právního stavu, včetně zhodnocení současného stavu ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti mužů a žen a odůvodnění hlavních principů navrhované právní úpravy, včetně dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti mužů a žen

Ustanovení § 3 zákona č. 114/1995 Sb. o vnitrozemské plavbě, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 114/1995 Sb.“), člení vodní cesty na sledované a nesledované. Sledované vodní cesty se pak dále člení na vodní cesty dopravně významné a na vodní cesty účelové. Vodní cesty dopravně významné se z hlediska jejich využívání pro provozování vodní dopravy dále člení na vodní cesty využívané a vodní cesty využitelné.

Příloha č. 2 zákona č. 114/1995 Sb. v současnosti vymezuje vodní tok Berounky od říčního km 37,0 po přístav Radotín jako využitelnou dopravně významnou vodní cestu.

Důsledkem zařazení tohoto vodního toku mezi dopravně významné využitelné cesty je i povinnost příslušných orgánů, zejména Ministerstva dopravy a Ředitelství vodních cest jako investora, prosazovat splavnění tohoto vodního toku tak, aby došlo k naplnění účelu zákona č. 114/1995 Sb. Vzhledem k hydrologickým poměrům na vodním toku lze přitom o splavnění uvažovat jenom za předpokladu realizace rozsáhlých stavebnětechnických děl umožňujících splavnění tohoto úseku vodního toku.

Za tímto účelem Ministerstvo dopravy zpracovalo v roce 2012 dokument „*Generel splavnění řeky Berounky z Prahy do Berouna - I. třída*“ a v roce 2008 schválilo ministerstvo investiční akci „*Splavnění Berounky v Radotíně*“, která je součástí zmíněného generelu. Žádné další řízení v této věci však v současnosti neprobíhá.

Ze zpracovaného generelu vyplývá, že se v případě záměru splavnění Berounky jedná o mohutný investiční záměr, který počítá s prohrábkou dna po celé délce toku od Berouna po Radotín (cca 40 km), a zahrnuje dva nové jezy, deset plavebních komor, zvýšení jezu v Karlštejně či vybudování plavebního kanálu v říční nivě (Lipence - Dolní Černošice).

Z investičního záměru splavnění Berounky v Radotíně dále vyplývá, že se v tomto úseku počítá se šířkou plavební dráhy 20,0 m a nejmenší plavební hloubkou 2,7 m. Záměr má obsahovat pohyblivý jez o třech polích šířky 20 m, plavební komoru o užitných rozměrech 45,0 x 7,0 m. Aby došlo k zajištění dostatečné plavební hloubky vodního toku, bylo by potřeba rovněž realizovat rozsáhlé úpravy koryta (prohrábkou Berounky o objemu cca 30 000 m³ ve zdrži jezu Modřany a 25 000 m³ ve zdrži jezu Radotín). K pozemkům dotčeným trvalým zábořem stavby, které nejsou dosud v majetku České republiky s právem hospodaření pro Povodí Vltavy, s. p., by musela být zajištěna potřebná vlastnická práva. Předpokládaná výměra vykupovaných pozemků by byla až cca 25.000 m². Tento záměr má být přitom určen k využití vodní cesty pro turistickou a rekreační lodní dopravu.

Jedním z hlavních důvodů předkládaného návrhu je zásadní nesouhlas hlavního města Prahy, jeho jednotlivých dotčených městských částí, jakož i dotčených obcí ve Středočeském kraji s realizací uvedeného záměru splavnění, a to z důvodu nevratných zásahů do cenného přírodního charakteru celé oblasti, negativního ovlivnění životních podmínek místních obyvatel, ohrožení základních ekologických hodnot dotčeného území, nepředvídatelného vlivu na záplavové území, to vše za situace, kdy nebyla spolehlivě prokázána ekonomická výnosnost celého projektu vzhledem k odhadovaným několika miliardovým investičním

nákladům. Projekt splavnění vodního toku Berounky je tak nutné v současné době považovat za překonaný a v rozporu se současnými principy vodní dopravy, péče o přírodu a krajinu a především principem udržitelného rozvoje.

Obce a města ve Středočeském kraji dne 17. 9. 2015 vyslovily společné nesouhlasné stanovisko se splavněním Berounky předpokládaným současnou právní úpravou. Jednalo se konkrétně o obce v regionu Dolní Berounky - Černošice, Řevnice, Všenory, Karlík, Lety, Tetín, Srbsko, Karlštejn, Zadní Třebaň a Hlásná Třebaň.

V květnu 2015 podepsaly město Černošice a městské části Praha - Zbraslav, Praha - Lipence, Praha 16, Praha - Velká Chuchle a Praha 12 *Memorandum o spolupráci na rozvoji a budoucím využití území kolem soutoku Berounky a Vltavy*. K memorandumu se následně připojilo i hlavní město Praha svým usnesením RHMP č. 2149 ze dne 8. 9. 2015. Zastupitelstva výše uvedených městských částí hlavního města Prahy následně přijala usnesení, v nichž rovněž vyslovila svůj nesouhlas se záměrem splavněním Berounky.

Záměr splavnění Berounky, vyplývající se stávající právní úpravy, je navíc v rozporu s koncepcí rozvoje území, prosazovanou hlavním městem Praha. Institutu plánování a rozvoje Hlavního města Prahy (dále jen „IPR“) bylo radou města již v roce 2014 uloženo zpracování dokumentu *„Koncepce pražských břehů“*, která rovněž vnímá dotčené území jako území s rekreačním potenciálem, nicméně prosazuje využití území formou příměstského parku. K tomuto způsobu využití území se ve výše uvedeném memorandumu o spolupráci přihlásily i dotčené městské části hlavního města Prahy. V současné době IPR zpracovává návrh akčního plánu pro založení Příměstského parku Soutok. Vznikla rovněž platforma *„Společně na Soutoku“*, kterou tvoří zástupci Magistrátu hlavního města Prahy, městských částí, vlastníci pozemků, instituce vykonávající státní správu v oblasti a další aktivní subjekty včetně IPR Praha. Tyto dotčené subjekty shodně prosazují realizaci příměstského parku, který rovněž povede k naplnění rekreačního a turistického potenciálu území, nicméně formou, která bude k dotčenému území mnohem citlivější a ekonomicky výrazně méně nákladná, než plánované splavnění Berounky. Navíc se dotčené území nachází rovněž v záplavovém území, proto se dotčené obce a městské části obávají dopadu splavnění na rizika povodní.

Předkládaný návrh novely je proto v souladu s celkovým záměrem způsobu využití vodních toků, se zvláštním zřetelem na využívání říčních břehů jako území s rekreačním potenciálem. Naproti tomu záměr splavnění Berounky ve smyslu Generelu z roku 2012 není v souladu s koncepcí rozvoje území prosazovanou Magistrátem hl. m. Prahy, obsaženou ve výše zmíněném dokumentu *„Koncepce pražských břehů“*.

Z hlediska územně plánovací dokumentace je potřeba říci, že připravovaný Metropolitní plán hl. m. Prahy počítá s využitím splavného úseku Berounky pouze od soutoku po přístav Radotín. Vodní cesta v tomto úseku je určena pro osobní, nákladní i rekreační vodní dopravu a přístav Radotín je určen jako přístav s ochrannou funkcí v době povodní. Zřízení přístavišť osobní a rekreační vodní dopravy a dočasných míst překládky nákladní vodní dopravy v návaznosti na vymezenou vodní cestu má být umožněno pouze za podmínky, že významně neomezí rekreační využití prostoru řeky.

Stávající znění zákona ani předkládaný návrh nemá žádné negativní dopady ve vztahu k zákazu diskriminace ani ve vztahu k rovnosti žen a mužů.

b) Vysvětlení nezbytnosti navrhované právní úpravy v jejím celku

Předkládaný návrh je nezbytný proto, že za současného stavu, kdy zákon č. 114/1995 Sb., vymezuje vodní tok Berounky jako využitelnou dopravní cestu, jsou příslušné subjekty

(především Ministerstvo dopravy a Ředitelství vodních cest) nuceny vyvíjet aktivitu k naplnění tohoto cíle zákona. To se jednak promítá do vynakládání veřejných finančních prostředků na zpracovávání různých koncepčních dokumentů (např. výše zmiňovaný generel) a rovněž i prosazování tohoto záměru navzdory záměru hlavního města Prahy využít předmětné území odlišným způsobem, který je obecně akceptován dotčenými subjekty (městské části, obce, IPR, MHMP a další). Vypuštěním vodního toku Berounky ze seznamu využitelných dopravně významných vodních cest by mohly Ministerstvo dopravy a Ředitelství vodních cest od uvedené činnosti upustit a zaměřit se na prosazení jiných strategicky významnějších využitelných dopravně významných cest, uvedených v Příloze č. 2 zákona č. 114/1995 Sb.

c) Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem České republiky

Předkládaný návrh je plně v souladu s ústavním pořádkem České republiky, zejména s jejím čl. 7 (Stát dbá o šetrné využívání přírodních zdrojů a ochranu přírodního bohatství.) a čl. 8 (Zaručuje se samospráva územních samosprávných celků.).

d) Zhodnocení slučitelnosti navrhované právní úpravy s předpisy Evropské unie, judikaturou soudních orgánů Evropské unie nebo obecnými právními zásadami práva Evropské unie, jakož i souladu navrhované právní úpravy s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána.

Navrhované řešení se přímo nedotýká žádných konkrétních mezinárodních smluv ani jiných závazků České republiky. Předkládaný návrh je tedy plně v souladu s předpisy Evropské unie, judikaturou soudních orgánů Evropské unie, obecnými právními zásady práva Evropské unie i s mezinárodními úmluvami, kterými je Česká republika vázána.

Předkládaný návrh naopak ve srovnání se stávající legislativou více respektuje směrnici 2009/147/ES, o ochraně volně žijících ptáků, a směrnici 92/43/EHS, o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin, jelikož přispívá k větší ochraně území soustavy NATURA 2000, která by byla záměrem splavnění vodního toku Berounky dotčena (zejména EVL Karlštejn - Koda a PO Křivoklátsko).

Z hlediska mezinárodních závazků České republiky lze dále zmínit i Evropskou úmluvu o krajině, vyhlášenou pod č. 12/2017 Sb. m. s., kterým se mění a doplňuje sdělení Ministerstva zahraničních věcí č. 13/2005 Sb. m. s. Česká republika se v rámci této úmluvy jako smluvní stát zavázala k přijetí opatření k ochraně krajiny, mezi něž patří také závazek zavést a provádět krajinné politiky, zaměřené na *ochranu, správu a plánování krajiny* a začlenit krajinu do svých politik regionálního rozvoje a územního plánování, a do své kulturní, environmentální, zemědělské, sociální a hospodářské politiky, jakož i do ostatních politik s možným přímým či nepřímým dopadem na krajinu (čl. 5 písm. b) a d) úmluvy).

Dle čl. 1 úmluvy se přitom „*ochranou krajiny*“ rozumí také činnosti směřující k zachování a udržení význačných nebo charakteristických vlastností krajiny; „*správou krajiny*“ činnost, která má z hlediska udržitelného rozvoje zajistit pravidelnou péči o krajinu s cílem řídit a harmonizovat změny, které jsou způsobeny sociálními, hospodářskými a environmentálními procesy; a „*plánováním krajiny*“ cílevědomé činnosti zaměřené na zvyšování kvality, obnovu nebo tvorbu krajiny.

Navrhovaná změna zákona č. 114/1995 Sb. uvedené cíle vedoucí k posílení ochrany krajiny splňuje, neboť brání nevratným zásahům do cenného přírodního charakteru celé oblasti.

e) Předpokládaný hospodářský a finanční dopad navrhované právní úpravy na státní rozpočet, ostatní veřejné rozpočty, na podnikatelské prostředí České republiky, dále sociální dopady, včetně dopadů na rodiny a dopadů na specifické skupiny obyvatel, zejména osoby sociálně slabé, osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny, a dopady na životní prostředí

Předkládaný návrh nemá žádné negativní dopady na podnikatelské prostředí České republiky, ani negativní sociální dopady na rodiny a specifické skupiny obyvatel.

Naopak má návrh jednoznačně pozitivní hospodářský a finanční dopad na státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty a na životní prostředí. V současnosti zamýšlený záměr splavnění Berounky totiž předpokládá využití řeky pro rekreační a turistickou dopravu při předpokladu neúměrně vysokých finančních nákladů na realizaci.

Z **finančního hlediska** je nutné zmínit, že předpokládané investiční náklady na splavnění Berounky v Radotíně byly v roce 2008 odhadnuty na 1.244.953.000 Kč s předpokládanou dobou návratnosti minimálně 25 let. Předpokládané náklady na splavnění Berounky do Černošic pak byly v rámci návrhu Koncepce vodní dopravy pro období 2016 - 2023 zpracované v srpnu 2016 odhadnuty až na 2,6 miliardy Kč. Návratnost celé investice je i s ohledem na plánované využití zejména pro turistickou a rekreační plavbu značně nejistá. Navíc z investičního záměru Splavnění Berounky v Radotíně zpracovaného Ředitelstvím vodních cest vyplývá, že pozemky o výměře cca 25.000 m² nejsou ve vlastnictví státu, a tedy budou muset být pro účely realizace splavnění vykoupeny či vyvlastněny od soukromých vlastníků, což rovněž může náklady na realizaci celého záměru zvýšit.

Vypuštěním vodního toku Berounky ze seznamu využitelných dopravních cest, jak předpokládá návrh, tedy dojde k úspoře výše uvedených prostředků z veřejných rozpočtů v řádu několika miliard Kč. Z tohoto důvodu má tedy předkládaný návrh výrazný pozitivní vliv na prostředky z veřejných rozpočtů. Zamýšlený rozvoj služeb v oblasti rekreace, volnočasových aktivit a cestovního ruchu přitom může vycházet i z jiných hledisek, než z rekreační plavby, a to například ze zachování a stávajícího přírodního prostředí.

Ještě významnější jsou pak **pozitivní vlivy na životní prostředí**. V případě záměru splavnění Berounky, jak předpokládá zákon č. 114/1995 Sb. v současném znění, by totiž došlo k dotčení celé řady území chráněných zvláštními právními předpisy, zejména zákonem č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.

Podle dokumentu zpracovaného pro potřeby Ředitelství vodních cest ČR jako objednatele *Generel splavnění řeky Berounky z Prahy do Berouna pro I. třídu - Analýza možných střetů* (září 2012) se předpokládá střet záměru s následujícími chráněnými oblastmi:

1. Dotčená velkoplošná zvláště chráněná území:
 - a. CHKO Český kras
 - b. CHKO Křivoklátsko
2. Dotčená maloplošná zvláště chráněná území:
 - a. NPR Karlštejn
 - b. NPR Koda
 - c. PR Tetínské skály
 - d. PR Voškov
3. Dotčená území soustavy NATURA 2000:
 - a. Evropsky významná lokalita (EVL) Karlštejn - Koda

b. Ptačí oblast Křivoklátsko

4. Územní systém ekologické stability (ÚSES):

- a. Nadregionální biocentrum NC 22 Karlštejn - Koda
- b. Nadregionální biokoridory NK 55 Týřov, Křivoklát – Karlštejn, Koda; NK 56 Karlštejn, Koda – K59;
- c. Regionální biocentrum RC 1412 Svahy u Let

Podle platné územně plánovací dokumentace pro Prahu (Zásady územního rozvoje, Územní plán sídelního útvaru) jsou v trase záměru vymezena dvě regionální biocentra, a to biocentrum „V lukách“ (označeno 22) a biocentrum „U Dolních Černošic“ (231). Jedná se o biocentra v nivě řeky, lužního charakteru. Předkládaný návrh tedy směřuje k ochraně výše uvedených hodnotných území tím, že vyvíjí větší tlak na orgány státní správy a samosprávy, aby byla zajištěna maximální ochrana životního prostředí.

Stěžejním přínosem předkládaného návrhu je tedy kromě úspory finančních prostředků také vyloučení nenávratného poškození životního prostředí v předmětném úseku vodního toku.

f) Zhodnocení dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů

Předkládaný návrh se nedotýká ochrany soukromí ani osobních údajů.

g) Zhodnocení korupčních rizik

Předkládaný návrh nemá vliv na korupční rizika.

h) Zhodnocení dopadů na bezpečnost nebo obranu státu

Předkládaný návrh nemá negativní dopady na bezpečnost nebo obranu státu.

i) Odůvodnění návrhu, aby Poslanecká sněmovna vyslovila s návrhem zákona souhlas již v prvním čtení

Z důvodu naléhavosti přijetí navrhované právní úpravy, která je dána především potřebou vyjmout říční tok a zamezit tedy nevratným zásahům do přírody spojeným se splavněním řeky Berounky a současně se jedná o návrh, který byl již projednán v rámci sněmovního tisku 157 týkajícího se vnitrozemské plavby, předkladatelé navrhují, aby Poslanecká sněmovna v souladu s § 90 odst. 2 zákona č. 90/1995 Sb., o jednacím řádu Poslanecké sněmovny, ve znění pozdějších předpisů, vyslovila s návrhem zákona souhlas již v prvním čtení.

II. ZVLÁŠTNÍ ČÁST

Čl. I

Vyjmutím tohoto ustanovení dochází k vyjmutí řeky Berounky od říčního km 37,0 po přístav Radotín ze seznamu dopravně významných vodních cest.

Čl. II

Účinnost zákona je navržena standardně, a sice 15. dnem po vyhlášení v souladu s § 3 odst. 3 zákona o Sbírce zákonů a o Sbírce mezinárodních smluv, ve znění pozdějších předpisů.

V Praze dne 27. září 2019

Jana Krutáková v.r.

Věra Kovářová v.r.

Vojtěch Munzar v.r.

Helena Langšádlová v.r.

Lenka Kozlová v.r.

Přemysl Mališ v.r.

Marian Jurečka v.r.

Petr Dolínek v.r.

Leo Luzar v.r.

Jan Farský v.r.

Petr Gazdík v.r.

Petr Pávek v.r.

Vít Rakušan v.r.

Jan Čížinský v.r.

Miroslav Kalousek v.r.

Markéta Pekarová Adamová v.r.

Karel Schwarzenberg v.r.

František Vácha v.r.

Dominik Feri v.r.

Vlastimil Válek v.r.

Kateřina Valachová v.r.

Lukáš Černohorský v.r.
Ondřej Polanský v.r.
Tomáš Martínek v.r.
Tomáš Vymazal v.r.
Dana Balcarová v.r.
Lukáš Kolařík v.r.
Lukáš Bartoň v.r.
Martin Jiránek v.r.
Olga Richterová v.r.
Radek Holomčík v.r.
Jan Pošvář v.r.
František Elfmark v.r.
František Navrkal v.r.
Jan Lipanský v.r.
Ondřej Profant v.r.
Jan Skopeček v.r.
Martin Baxa v.r.
Zbyněk Stanjura v.r.
Jana Černochová v.r.
Martin Kupka v.r.
Bohuslav Svoboda v.r.
Pavel Žáček v.r.
Miroslava Němcová v.r.
Stanislav Blaha v.r.
Ivan Adamec v.r.
Petr Bendl v.r.
Jakub Janda v.r.
Jaroslav Martinů v.r.
Karel Krejza v.r.
Jan Bauer v.r.
Milan Pour v.r.
Barbora Kořanová v.r.
Milan Feranec v.r.
Adam Kalous v.r.
Eva Fialová v.r.

Michal Ratiborský v.r.

Aleš Juchelka v.r.

Stanislav Fridrich v.r.

Jiří Strýček v.r.

Ivan Jáč v.r.

Julius Špičák v.r.

Pavel Pustějovský v.r.

Jan Řehounek v.r.

Stanislav Berkovec v.r.

Pavel Kováčik v.r.

Jiří Valenta v.r.

Ivo Pojezný v.r.

Zdeněk Ondráček v.r.

Daniel Pawlas v.r.